

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Morkovice, okr. Kroměříž

17. listopadu 416, 768 33 Morkovice

Identifikátor školy: 600 118 649

Termín konání orientační inspekce: 5., 6. a 8. červen 2001

Čj.	152-118/01-5049
Signatura	oo2cu112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Morkovice, okr. Kroměříž má v letošním školním roce 517 žáků ve 26 třídách. Z tohoto je 17 žáků vzděláváno ve 3 specializovaných třídách. Tato skutečnost odpovídá kapacitě uváděné v listině zařazující zařízení do sítě škol (vydané s čj. 76/99-Ss).

Je zařízením s právní subjektivitou. Pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve specializovaných třídách podle programu čj. 22 980/97-22, v pomocných třídách podle programu čj. 24 035/97-22 a v VII. A podle programu Základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy schváleného pod čj. 29 730/96-20-50.

Do vedení školy byla na základě konkurzního řízení jmenována od 1. srpna 2000 nová ředitelka. Orientační kontrola ČŠI byla tentokrát zaměřena na sledování podmínek a kvality výuky českého jazyka na 1. stupni, společenskovědních předmětů na 2. stupni a práci školní družiny. Hodnocena byla i oblast řízení.

Škola je umístěna v klidné části obce. Její vnitřní zařízení se ve srovnání s poslední kontrolou ČŠI zlepšilo. Prostory působí čistě a esteticky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

V rámci inspekce bylo hospitováno v 1. – 5. ročnících školy. Týdenní časová dotace byla v souladu s přijatým učebním programem. Tematické plány s časovým rozvržením učiva zajišťovaly návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky. Průběh plnění osnov kontroluje metodické sdružení.

Ve škole byly zřízeny tři dyslektické kroužky, které vedou dvě učitelky s odborností speciální pedagog, jedna je absolventkou specializačního kurzu. Žákům s vývojovou poruchou řeči se věnují dvě učitelky, rovněž s osvědčením pro tuto činnost.

Všechny pedagožky byly na vyučovací hodiny připraveny, splnily stanovený cíl. Celkově byla oblast plánování a přípravy hodnocena jako velmi dobrá.

V pozorovaných vyučovacích hodinách většinou vyučovaly učitelky s požadovaným vzděláním. V šesti třídách prvního stupně působí učitelky bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti. Tím byl porušen § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů a § 1, 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Nebylo pozorováno, že by tato skutečnost měla vliv na kvalitu práce.

Materiální podmínky k vyučování sledovaného předmětu byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Žáci pracovali s platnými učebnicemi, ale od různých nakladatelství. Učitelky si vyrobily funkční pomůcky, používaly i velké nástěnné tabule, obrázky, kartičky. Do žákovské knihovny byly zakoupeny ucelené řady knih pro práci s celou třídou, průběžně jsou doplňovány především encyklopedie. Didaktickou techniku použila jedna vyučující.

Psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré. Škola nemá specializovanou pracovnu, vyučování probíhalo ve třídách. Ty byly esteticky vkusně

vyzdobeny výrobky žáků. Prostorné a světlé místnostech byla i v době náhlého ochlazení s optimální teplota.

Organizace, formy a metody se u jednotlivých vyučujících lišily. Byla pozorována práce vynikající, ale i průměrná. Celkově je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá. Výběr učiva a struktura vyučovacích jednotek odpovídaly výukovým cílům i skladbě třídy. V úvodní části mluvnické složky jazyka bylo téměř vždy zařazeno opakování a ověřování pochopení probíraného učiva. Ve výuce převládal obvyklý frontální způsob výuky. Byly však pozorovány hodiny, v nichž se projevila pestřejší metodika díky zkušenosti a erudovanosti pedagožek. Při společném opakování nebo výkladu vhodně střídaly činnosti, zadávanými otázkami a samostatnou prací rozvíjely logické myšlení žáků. Všechny efektivně využívaly vlastnoručně vyrobených pomůcek, nástěnných tabulí, obrázků, různých pracovních textů, literatury ze žákovské knihovny. Téměř v každé hodině byl upevňován pravopis, samostatné práce byly vyhodnoceny. Kontrola písemností, deníčků a žákovských knížek potvrdila, že ve všech ročnících je skutečně věnována systematická pozornost zdokonalování pravopisu i slovním a větným rozborům úměrně věku žáků. V literární složce předmětu se žáci cvičili v pamětném zvládnutí vybraných říkanek, v technice čtení a ve čtení s porozuměním. Zvláště v nižších ročnících bylo dbáno na to, aby se žáci naučili správným tvarům písma.

Vstupní a průběžné motivační metody nebyly vždy využity, zvláště u učitelky bez zkušeností vyučovat v základní škole. Individuální tempo každého bylo zohledňováno, za dobrou práci častokrát zazněla pochvala, v případě neúspěchu povzbuzení. Motivace a hodnocení byly celkově velmi dobré.

Také interakce a komunikace měly úroveň velmi dobrou. V hodinách sledovaného předmětu žáci respektovali dohodnutá pravidla chování. V hodinách převládala přátelská pracovní atmosféra. Žáci většinou citlivě reagovali, jejich slovní zásoba svědčila o tom, že jsou vedeni k samostatnému vyjadřování.

Výuka českého jazyka byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Společenskovědní předměty na 2. stupni

V rámci uvedeného bloku byla hodnocena výuka v dějepise a občanské výchově. Škola realizuje v těchto předmětech výuku podle Vzdělávacího programu Základní škola. Tomu také odpovídala časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících. V VIII. třídách je dějepisu věnována pouze jedna hodina týdně. Této skutečnosti jsou přizpůsobeny časové tematické plány. Plnění osnov přijatého učebního programu by měl podle představy vedení školy zabezpečovat zejména metodický orgán, to je předmětová komise společná pro výuku občanské výchovy a dějepisu. Dalším garantem jsou časové a tematické plány jednotlivých vyučujících.

Kontrolou třídních knih platných pro tento školní rok bylo zjištěno, že v IX. ročnících bylo učivo nejnovějších dějin dobráno jen formou přehledů. Tematické plány pro letošní školní rok jsou koncipovány tak, že chybí potřebné časové rezervy a prostor pro opakování. Občanská výchova je plánována a realizována ve shodě s osnovami přijatého učebního programu. Při plánování dosud není (vzhledem k obsahu učiva předmětů) koordinována výuka občanské a rodinné výchovy.

Plánování jednotlivých vyučovacích hodin se odvíjelo od erudovanosti a zodpovědnosti každého jednotlivého vyučujícího. Celkově lze oblast plánování a přípravy výuky společenskovědních předmětů ve škole označit za velmi dobrou.

Výuka dějepisu je ve všech třídách zajištěna učiteli s příslušným odborným i pedagogickým

vzděláním. Výuku občanské výchovy si vzala sama paní ředitelka, která danou problematiku dálkově studuje. Její výuka je tedy z pohledu požadovaného vzdělání kvalifikovaná a ne odborná. Některé hodiny občanské výchovy jsou svěřeny učiteli, který má všeobecné střední vzdělání. Tím byl porušen § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Tato skutečnost se projevovala zejména v tom, že předmět byl vyučován jako naukový, užitá metodika nepodporovala jeho výchovnost.

Vzhledem k prostorovým podmínkám ve škole nejsou pro výuku těchto předmětů specializované pracovny. Jedna z užívaných učeben je nově vybavena pro výuku dějepisu a většina hodin je v ní také vyučována. Její prostředí je estetické, výzdoba je zaměřena na názornost (mapy, nástěnné obrazy a pod.). Na doporučení minulé kontroly ČŠI škola pracuje v tomto předmětu podle nových učebnic, využívá i dalších odborných publikací, řadu materiálů si učitelky připravují samy. Materiální podmínky se ve srovnání s minulými zjištěními výrazně zlepšily. Občanská výuka probíhá v klasických třídách, je užíváno schválených učebnic. Oba předměty mají pomůcky uloženy ve společném kabinetě, který současně slouží zároveň jako pracovna. Tuto situaci nelze označit za optimální. Počítačové programy nejsou dosud k dispozici, klasická didaktická technika ano. Souhrnně lze materiální podmínky pro výuku obou předmětů označit za velmi dobré.

Učební prostory odpovídaly stávajícímu počtu žáků, byly dostatečně osvětleny a vytopeny. Z hlediska a psychohygieny byla většina hodin přizpůsobena věku žáků. Jen u některých vyučujících by bylo potřeba častěji střídání činností. Vztah k vyučujícímu i užití metody měly vliv na celkovou atmosféru ve třídě. Výrazně lepší byly v hodinách dějepisu. Psychohygienické podmínky výuky hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Struktura vyučovacích hodin měla klasickou podobu, výukový cíl byl vždy splněn. V občanské výchově převládala frontální práce s celou třídou založená na řízeném rozhovoru. V dějepise se učitelky nevyhýbaly pestrému střídání činností tak, aby procvičování a opakování i nové poznávání co nejvíce vycházelo z přirozené zvědavosti a hravosti žáků. V žádné hodině nebyla využita didaktická technika, bylo v nich však dost dvojrozměrných názorných pomůcek. Učivo bylo vyvozováno ze znalostí žáků, byli vedeni k dalšímu hledání informací v učebnicích i dalších odborných knihách. V hodinách dějepisu i občanské výchovy bylo rozvíjeno myšlení každého jedince a podporována formulace jeho názorů. Ve sledovaných předmětech se žákům dostávalo potřebných informací, výjimečně s drobnými odbornými chybami. ČŠI pozorovala při práci některých pedagogů užití efektivních moderních pedagogických metod, musí i ocenit velikou pozornost, kterou věnují rozvoji logického myšlení dobře volenými problémovými otázkami. Celkově lze oblast organizace, forem a metod výuky obou předmětů označit za velmi dobrou.

Vstupní motivace byla většinou pouze racionální, nechyběla však ani neobvyklá ve formě hry na cestovní kancelář. Během práce byli žáci povzbuzováni a chváleni za dobrý výkon. Lidsky pozitivním způsobem byli i napomínáni nebo jim byly vytýkány případné chyby. Téměř všichni vyučující si zpětnou vazbou ověřovali zvládnutí učiva. V hodinách občanské výchovy bylo cílem zvládnutí množství informací, méně bylo dbáno na rozvoj žákovy individuality, jeho schopnosti sebehodnocení a sebereflexe. V některých třídách bylo kontrolou žákovských knížek zjištěno, že rodiče jsou jen minimálně informováni o prospěchu ve sledovaných předmětech, řada známek byla navíc pouze z písemného zkoušení. Oblast motivace a hodnocení je z pohledu ČŠI průměrná.

Atmosféra ve třídách byla pracovní, vztahy mezi žáky a pedagogy byly založeny na vzájemném respektu a důvěře. Velmi trpělivě a klidným způsobem byly řešeny i případné projevy drobné nekázně. U některých vyučujících by měl být dáván větší prostor pro vyjádření žakových názorů, v obou předmětech je třeba více pěstovat rozvoj vyjadřovacích schopností a komunikativních dovedností. (Odpovědi jedním slovem nebo jednou větou nenaučí žáka vyjádřit se k dané problematice). Oblast interakce a komunikace hodnotí ČŠI jako průměrnou.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem ČŠI hodnotí celkově výuku sledovaných společenskovedních předmětů v této škole jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní charakteristika

Školní družinu (ŠD) navštěvuje 75 žáků. Stejný počet je uveden ve Výkaze o Základní škole Morkovice platném pro školní rok 2000/2001. Žáci 1. – 5. ročníku jsou rozděleni do tří oddělení s ranním provozem od 6:15 do 7:45 hodin, dvakrát v týdnu (pondělí, středa) do 16:00 hodin, v ostatní dny do 15:30 hodin. O prázdninový provoz rodiče neprojeví zájem. Jedna vychovatelka se jedenkrát týdně setkává se žáky ve výtvarném kroužku. ŠD je součástí školy. Zřizovatel nežadá placení školného.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Všechny tři vychovatelky mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Vychovatelka se zaměřením na výtvarnou výchovu (tomuto předmětu také vyučuje) vede žáky k estetickému citění a dovednostem. Výrobky zhotovené v odpoledních činnostech zdobí učebny a chodby budovy.

Prostory určené pro práci ŠD nejsou optimální. Každé oddělení má sice zvláštní místnost s doplněným nebo vyměněným zánovním nábytkem. V týchž prostorách (kromě jedné místnosti) probíhá v dopoledních hodinách vyučování žáků specializovaných tříd. Pro svoji činnost využívají vychovatelky se žáky školní zahradu, tělocvičnu a sportovní areál obce vybudovaný v blízkosti školy. Rodičovská akademie každoročně finančně přispívá na nákup hraček, stolních her a spotřebního materiálu. Zásady psychohygieny jsou zohledňovány při plánování a přípravě činností. Je-li příznivé počasí, bývá upřednostňován pobyt žáků venku. V případě potřeby mají vychovatelky zajištěn způsob, jak telefonicky oznámit mimořádnou situaci.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti školní družiny jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení školní družiny

Pro výchovně vzdělávací činnost ŠD, která vychází z potřeb žáků a jejich zákonných zástupců, byl vypracován celoroční plán. Obsahuje především organizaci práce vychovatelek od září do června školního roku 2000/2001. V Přehledu výchovně vzdělávací práce platném pro tento školní rok, v zápisových listcích i docházkovém sešitě pro žáky navštěvují ŠD nepravidelně jsou vyplněny předepsané údaje. 11 žáků dochází do ŠD nepravidelně. V případě jejich přítomnosti převyšuje počet žáků v jednom oddělení povolený stav 25. Vzhledem k tomu, že ředitelka školy nepožádala zřizovatele o udělení výjimky z počtu žáků na jedno oddělení ve ŠD, byl porušen odst. 3a § 14 části čtvrté zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a

samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Současně byl porušen odst. 1 § 2 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

Ředitelka školy nevydala rozhodnutí o zařazení žáků do ŠD (uvedeno v kapitole Organizování).

Ze stávajících tří vychovatelek byla jedna určena k odpovědnosti za organizaci a činnost ŠD. Nedostala však jmenování a nebyly jí stanoveny kompetence. Vychovatelky jsou členkami poradního orgánu ředitelky školy, zúčastňují se pedagogických rad a organizačních porad. Spolupracují s učiteli i výchovnou poradkyní, závažnější výchovné problémy řeší s ředitelkou nebo se zástupkyněmi.

V samostatném metodickém sdružení projednávají především aktuální úkoly vyplývající z denního setkávání s pedagogy a žáky. Vychovatelkám se osvědčily vzájemné hospitace realizované v odpolední době ve ŠD nedaleké neúplné školy.

ŠD se svou účastí podílí na oslavách Svátku matek, žáci zhotovují dárky nejen maminkám, ale také budoucím prvňáčkům.

Řízení školní družiny je vzhledem ke zjištěným skutečnostem průměrné.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

Na základě celoročního plánu jsou zpracovány týdenní plány. V nich se střídají činnosti odpočinkové, rekreační a zájmové. Podle předložených plánů bývají v zájmové oblasti upřednostňovány sportovní aktivity a esteticko – výchovné činnosti. Pozitivní byla skutečnost, že ve všech třech odděleních je již v týdenních plánech zakotveno pestré střídání činností. Při realizovaných hospitacích se potvrdilo, že je věnována pozornost také kultuře stolování ve školní jídelně a dodržování bezpečnosti. Ve sledované odpočinkové činnosti ve všech třech odděleních bylo žákům umožněno svobodně se rozhodnout pro jakoukoliv formu relaxace. Po příchodu z jídelny si skupina žáků četla, jiní kreslili, modelovali, někteří hráli různé stolní hry. Ve druhém oddělení poslouchali pohádku a malovali, v dalším se vzdělávali při hře, kdy si vybraní jednotlivci vzájemně zadávali otázky. Působivá byla motivace jedné vychovatelky před tradičním závodem tříčlenných hlídek.

Pozorované aktivity přiměřeně rozvíjely u žáků komunikativní dovednosti, každý z přítomných mohl vyjádřit svůj názor. Dohodnutá pravidla kázně narušují neklidné projevy chování některých žáků ze specializovaných tříd.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti školní družiny byla hodnocena jako velmi dobrá.

Závěr

Podmínky, kvalita řízení a organizace výchovně vzdělávací činnosti školní družiny byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání

Škola plní ve všech sledovaných předmětech osnovy přijatých a schválených učebních programů. Zlepšilo se materiální zabezpečení výuky. Vedení školy má potíže se zajištěním kvalifikované a odborné výuky.

Pozorovaná přímá práce pedagogů s žáky byla velmi kvalitní, závisela však jako všude na osobnostních předpokladech vyučujících. Tato skutečnost i výrazně ovlivňovala vztahy

učitelů a žáků. ČŠI konstatuje, že i v této škole byla výrazně lépe propracována užitá metodika v dějepise a na 1. stupni, byla vstřícnější k dětským potřebám.

Výchovná a vzdělávací práce celé školy byla souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry, zpracované novou ředitelkou školy ke konkurznímu řízení, vycházejí z analýzy specifických podmínek školy. Akcentovány jsou zejména zodpovědnost každého pracovníka za odváděnou práci, zlepšení prostředí školy a mimoškolní činnost jako důležitý výchovný prostředek. Stanovené záměry jsou uskutečnitelné a byly v tomto školním roce postupně realizovány prostřednictvím celoročního plánu práce. Ten stanovuje další priority v práci školy - koordinaci práce tříd základní školy s novými specializovanými třídami.

Vzhledem k tomu, že ředitelka školy je ve funkci první školní rok a ve škole působí krátkou dobu, pomáhaly jí i v této oblasti obě zástupkyně.

Plánování je pojato jako ucelený systém jednotlivých dílčích úkolů pro všechny oblasti práce zařízení. Plnění zadání je průběžně vyhodnocováno na pedagogických radách a při běžných kontrolách prováděných vedením školy. Každý pracovník má právo podílet se na plánování formou připomínek a návrhů na jednání pedagogické rady, na organizačních poradách nebo prostřednictvím metodických zařízení. Záležitosti materiálního zabezpečení provozu jsou projednávány se zřizovatelem. Ten dle daných možností přiděluje finanční prostředky k neustálému zlepšování prostředí školy. Určený pracovník vykonává technický dozor při opravách.

Ve školním roce 2000/2001 jsou žáci 1. - 9. ročníku vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. V VII.A je to program s rozšířenou výukou tělesné výchovy schválený pod čj. 29 730/96-20-50. Specializované třídy pro 3. - 8. ročník realizují osnovy schválené pod čj. 22 980/97-22, pomocné třídy 8. a 9. ročníku mají program s čj. 24 035/97-22. Tyto vzdělávací programy jsou podle podmínek školy doplněny volitelnými předměty, zejména informatikou, nepovinnými předměty a kroužky.

V tomto školním roce vykazovala škola v zahajovacím výkaze pouze 2 integrované žáky. V katalogových listech však měli další jedinci integrační listy vypracované pro daný školní rok pedagogicko psychologickou poradnou (PPP). Jednalo se o žáky s vývojovými poruchami čtení a psaní. Jedno z vykázaných integrovaných dětí (pro kombinované somatické obtíže) má zpracován individuální vzdělávací plán. Pečuje o něj asistentka (placená úřadem práce prostřednictvím městského úřadu). Druhé vykázané dítě plán zpracován nemá.

V oblasti plánování není dosud vypracován Minimální preventivní program dle požadavků Metodického pokynu MŠMT ČR čj. 14 514/2000-51 a pokynu čj. 28 275/2000-22.

Způsob a systém plánování vychází z podmínek školy. Plánování vytváří předpoklady pro systematickou práci, celkově má průměrnou úroveň.

Organizování

Škola má stanovenou organizační strukturu s přesně vymezenými kompetencemi jednotlivých pracovníků. Pracovní náplně obou zástupkyň nová ředitelka školy při nástupu do funkce nezměnila, ostatní (zastávající nějakou funkci) je mají stanoveny vnitřním předpisem. To se týká i správních zaměstnanců. Konkrétní organizační pokyny se dozvídají jednotliví pracovníci ve zveřejňovaných plánech. Přesná pravidla vymezují i další interní předpisy. S vnitřním řádem školy byli podle zápisů z pedagogických rad pracovníci školy pouze seznámeni. To odporuje dikci odst. 5 § 8 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole.

V čele školy stojí tým vedený ředitelkou a jejími zástupkyněmi, každá z nich má na starosti jeden stupeň školy. Ty se také nejvíce podílejí na realizaci koncepčních záměrů. Dle potřeby jsou dále zváni odborníci pro řešení rozmanitých dílčích úkolů (výchovná poradkyně, školník a pod.). Vzhledem k narůstajícím úkolům byla oddělena funkce výchovné poradkyně a školního metodika prevence sociálně patologických jevů. Jeho pracovní náplň není nově stanovena ve smyslu výše uváděných metodických pokynů k sociálně patologické prevenci.

Dalším poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada. Podle zápisů z jejích jednání je na ní hovořeno zejména o prospěchu a chování jednotlivých žáků, pozornost je věnována i závěrům z hospitační činnosti a koncepčním záměrům školy. Jsou zde naznačena i obecně pedagogická témata. Zápisy jsou prováděny administrativní pracovníci školy, která však podle odst. 4 § 8 vyhlášky 291/1991 Sb., o základní škole, není členkou pedagogické rady.

Dalším opěrným bodem organizační struktury jsou metodické orgány (9 v celé škole). Ze zápisů o jejich činnosti vyplývá, že jsou pro vedení školy odborným garantem, jejich činnost není formální.

Povinná dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Zjištěny byly nedostatky v přesnosti vedení některých třídních výkazů, katalogových listů a třídních knih (nepřesně vyplněné potřebné rubriky, přepisy číselných údajů). V platných katalogových listech žáků VI. A a VIII. C jsou třídy označeny arabskými číslicemi, což je v rozporu s odst. 6 § 2 vyhlášky 291/1991 Sb.

Kontrolou třídních knih a žákovských knížek bylo zjištěno, že vyučování nadměrně často odpadá. Není zajištěno suplování. Tato skutečnost se týká celé řady předmětů (např. tělesné výchovy a občanské výchovy ve třídách 2. stupně).

Všechna vysvědčení školy platná pro tento školní rok mají v záhlaví neúplný název školy, což odporuje odst. 3 § 2 vyhlášky 291/1991 Sb.

Rozvrh platný pro tento školní rok odpovídá přijatým učebním plánům, vykazuje některé drobné prohřešky proti psychohygienickým zásadám (dva předměty výchovného charakteru v jednom dni ve IV. C ve čtvrtek a pod.). Došlo však také k porušení odst. 3 § 9 vyhlášky č. 291/1991 Sb. tím, že II. A, II. C a IV. B mají pravidelně v úterý šest vyučovacích hodin. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 má velmi dobrou úroveň. Je zpracována v souladu s osnovou danou § 17e, odst. 2., 3. zákona č. 139/1995 Sb., kterým se měnil zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Kromě analýzy dosaženého stavu naznačuje i perspektivy dalšího vývoje a umožňuje ředitelce školy organizovat výchovně vzdělávací práci. Výroční zpráva byla podle závěrečného zápisu v ní uvedeném projednána na pedagogické radě dne 29. 8. 2000. Podle zápisů z pedagogických rad se toho dne žádné jednání nekonalo.

Rozhodnutí vydává ředitelka školy pouze o odkladu školní docházky. Touto skutečností nejsou dodrženy další body odst. 2 § 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Osobní data zaměstnanců i žáků jsou zabezpečena proti zneužití tím, že jsou v uzamčených prostorách.

Způsob předávání informací ve škole je obvyklý. Rodiče se o prospěchu a chování svých dětí

dozívají prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, ústně na schůzkách rodičů (4x ročně). Písemná sdělení v žákovských knížkách nejsou ve všech případech úplná (chybí údaje u známek), jiná důležitá sdělení nejsou podepsána zákonnými zástupci a nebylo tedy ověřeno, zda se zapsané skutečnosti dozvěděli včas, či nikoliv. Ve vstupu do školy nejsou zveřejněny informace, jak to vyžaduje zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Škola se vůči veřejnosti otevírá řadou aktivit. Informuje o své činnosti prostřednictvím vitriny ve městě a v hlášeních místního rozhlasu. Ředitelka by uvítala ještě větší vstřícnost z řad rodičovské veřejnosti. Vedení školy konstatuje, že se spolupráce v tomto školním roce začala dařit. Rada školy nebyla zřízena. Náměty vycházející z řad pedagogů jsou vítány a iniciativa odměňována v nenárokových složkách mzdy.

Spolupráci se zřizovatelem je možno označit za maximálně vstřícnou v rámci daném finančními možnostmi. Vedení školy navštěvuje veřejná zasedání městské rady a informuje na nich občany o aktuálním dění ve svém zařízení. Obě strany projednávají zejména efektivitu vynaložených prostředků na postupnou rekonstrukci starších školních budov a jejich vybavení. Spolupráci s nově vzniklými orgány státní správy nelze zatím hodnotit.

Kvalitu a funkčnost organizačního uspořádání školy a jejich informačních systémů vzhledem ke zjištěným skutečnostem hodnotí ČŠI jako pouze vyhovující .

Vedení a motivování pracovníků

Plán vzdělávacího a výchovného procesu i provozu umožňuje vést svěřené pracovníky. Jsou stanovena jasná pravidla umožňující ředitelce kolektiv řídit.

Ředitelka delegovala mnohé kompetence i v této oblasti na své zástupkyně a na metodické orgány. Vytváří prostor pro jejich uplatnění, úzce s nimi spolupracuje při vytváření rámcových kritérií k určování výše osobního příplatku, při přidělování mimořádných odměn.

Kritéria pro přiznání nenárokových složek platu byla pracovníkům sdělena ústně, nemají je k dispozici v písemné podobě. Při stanovování konkrétní výše osobního příplatku jsou někdy zohledňovány i skutečnosti aktuálně nové. Výše osobního příplatku je diferencována, stanovována na základě kritérií 2x ročně. Pracovníkům školy nejsou předem známy podmínky pro přiznání mimořádných odměn. Jsou dávány ve shodě s dikcí předpisů za mimořádné aktivity spojené zejména s prezentací školy a její výzdobou.

Vedení si cení práce učitelké sboru, který je stabilizován a je ochotný plnit úkoly i nad rámec svých povinností. Je uplatňován demokratický styl řízení. Humánním přístupem ke všem pracovníkům je vytvářena na pracovišti potřebná pohoda. Vstřícný přístup k plnění úkolů ve škole projevují i správní zaměstnanci. Ředitelka maximálně využívá odbornou způsobilost pedagogů a zabezpečuje aprobovanou výuku ve většině odborných předmětů na druhém stupni. Problematické je z tohoto pohledu zabezpečení výuky cizích jazyků a výchov na 2. stupni. I na 1. stupni šesti učitelkám požadované vzdělání chybí. Tím je porušen § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Vedení školy podporuje odborný růst učitelů a vytváří pro ně takové podmínky, aby svou odbornou způsobilost mohli doplňovat nebo rozšiřovat. Podporuje jejich studium na vysokých školách, ve shodě s potřebami školy umožňuje i další vzdělávání učitelkám 1. stupně a zájemcům o cizí jazyky. Přípravuje proškolení všech v práci s počítači.

Začínající učitelé ve škole v současné době nejsou.

Souhrnné hodnotící informace poskytuje Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000. Sebeevaluační nástroje škola teprve připravuje. Hodnocení plnění osnov vychází dosud pouze ze závěrů metodických orgánů a hospitační činnosti (viz kapitola Kontrolní mechanismy).

Na základě výše popsaných skutečností hodnotí ČŠI oblast vedení a motivování pracovníků jako průměrnou.

Kontrolní mechanismy

Pro kontrolu práce celé školy má ředitelka písemně zpracován plán kontrolní činnosti. Je rámcový, sestavený na jednotlivé měsíce školního roku. Statutární zástupkyně kontroluje práci pedagogů na druhém stupni, ve speciální třídách a v nepovinných předmětech, druhá zástupkyně byla pověřena hodnocením prvního stupně a činnosti školní družiny. Vedení povinné dokumentace sledují obě zástupkyně, zápisy o provedených kontrolách byly předloženy. Ředitelka si naplánovala kontrolu práce všech vyučujících a zaměstnanců školy. Pozornost je rovněž věnována hospodaření s finančními prostředky, požární ochraně a bezpečnosti a ochraně zdraví žáků i pracovníků. Každý měsíc podává vedení školy městskému úřadu písemnou zprávu o čerpání přidělených finančních prostředků.

Výchovná poradkyně je téměř denně v kontaktu s ředitelkou školy a zástupkyněmi, konzultuje s nimi vzniklé problémy, podává informace o zdravotně postižených i vycházejících žácích. Na konci školního roku je jí uloženo předložit analýzu své činnosti, která slouží jako podklad pro závěrečnou zprávu.

Práce metodických orgánů je především posuzována prostřednictvím zápisů z jejich jednání. Podle své odbornosti se členky vedení schůzek zúčastňují. Důsledně však není kontrolováno plnění osnov jednotlivých předmětů.

Hospitační činnost není prováděna zcela systematicky. Přestože je ředitelka školy prvním rokem ve funkci, nenavštívila ve vyučovacích hodinách všechny pedagogy. Z této skutečnosti vyplývá, že dosud nemá dostatek podkladů pro stanovení výše nenárokových složek platu u jednotlivých vyučujících. Záznamy i s popisem průběhu hodiny jsou vedeny, závěry bývají s vyučujícími konzultovány. Z provedeného rozboru pozorované hodiny za přítomnosti ČŠI vyplynula dobrá orientace ředitelky v oblasti metodiky a didaktiky výchovně vzdělávací práce. Zjištěné poznatky z hospitační činnosti jsou většinou projednávány ústně a na pedagogických radách. Výraznější nedostatky z provedených kontrol sdělují členky vedení každému pracovníkovi osobně, nesplněné úkoly jsou opakovaně uváděny v měsíčních plánech.

Provoz školy je sledován a kontrolován denně, případné problémy a závady jsou operativně řešeny se školníkem nebo zřizovatelem.

Kontrolní mechanismy, jejich systém, rozsah a účinnost jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Nová ředitelka školy má představu o profilaci a dalším rozvoji školy. Svou práci se snaží dělat kvalitně a ve spolupráci s celým vedením i pedagogickým sborem. Četná pochybení zjistila inspekce v kapitole Organizování. Je možno je bezprostředně napravit.

Zlepšení od nové ředitelky vyžaduje i práce s učitelským sborem a důsledná kontrola výchovně vzdělávacích úkolů. Nelze je pouze delegovat na podřízené pracovníky.

Celkově lze řízení školy označit za průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou povinné dokumentace bylo dále zjištěno, že ve škole je jako nepovinný předmět zařazeno náboženství. S vyučujícím není uzavřen pracovně právní vztah a není za svou práci ani ze mzdových prostředků školství placen. Tím byl porušen § 27 odst. 1,2, § 32, §§ 232-239 zákona č. 126/1994 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Nebyla ani uzavřena dohoda, již je možno ve smyslu zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, ve znění pozdějších předpisů, tuto výuku zajistit.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Inspekční zprávy čj. 152-199/99-11037 a čj. 152-44/00-11037
- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol s čj. 76/99-Ss
- Zřizovací listina školy s datem 1. 1. 2001
- Zápisy z pedagogických rad kontrolované školy
- Zápisy z organizačních porad
- Plán práce ředitelky pro školní rok 2000/2001
- Plán kontrolní činnosti
- Plán práce školní družiny pro školní rok 2000/2001
- Zprávy jednotlivých vyučujících k pedagogickým radám
- Zápisy předmětových komisí sledovaných předmětů
- Rozhodnutí ředitelky školy
- Vysvědčení žáků platná pro školní rok 2000/2001
- Řád školy platný pro tento školní rok
- Vnitřní řád školy pro pracovníky
- Třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 2000/2001
- Třídní knihy platné pro školní rok 2000/2001
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Zahajovací výkaz pro školní rok 2000/2001
- Hospitační záznamy inspektorek
- Náhodně vybrané sešity, deníčky a žákovské knížky žáků
- Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD pro školní rok 2000/2001
- Zápisové lístky do ŠD pro tento školní rok
- Docházkový sešit ŠD pro tento školní rok
- Týdenní plány ŠD

ZÁVĚR

Pozitiva

- Škola zřizuje specializované třídy pro žáky vyžadující vzdělávací program zvláštní a pomocné školy.
- Učitelky 1. stupně užívají moderních pedagogických metod.
- Výrazně se zlepšily materiální podmínky výuky a užívaná metodika dějepisu.

Negativa

- V zahajovacím výkaze nejsou uvedeni všichni žáci, kteří jsou pedagogicko psychologickou poradnou navrženi k integraci.
- Jeden z integrovaných žáků nemá zpracován individuální vzdělávací program.
- V oblasti plánování není dosud vypracován Minimální preventivní program dle požadavků Metodického pokynu MŠMT ČR čj. 14 514/2000-51 a pokynu čj. 28 275/2000-22.
- Zápisy z pedagogické rady provádí administrativní pracovníce.
- Nadměrně často odpadá vyučování.

Doporučení

- Vykazovat v zahajovacím výkaze každoročně všechny žáky navržené PPP k integraci.
- Stanovit pracovní náplň školního metodika prevence sociálně patologických jevů a vedoucí vychovatelky.
- Koordinovat plánování výuky občanské a rodinné výchovy.
- Při plánování výuky dějepisu pamatovat na časové rezervy.
- Podle finančních možností a výběru školy vyučovat na 1. stupni český jazyk podle ucelených řad učebnic.

Závěrem lze konstatovat, že škola poskytuje úplné základní vzdělání, pro handicapované žáky v dané lokalitě zřizuje i specializované třídy. Ve výuce nebyly shledány ve sledovaných oblastech vážnější nedostatky. Výrazné zlepšení bylo v metodice a materiálním zabezpečení výuky dějepisu. Další zlepšení je možné v zajištění odbornosti.

Vedení školy se dobře zhostilo nových úkolů a postupně realizuje svou představu o podmínkách a cílech práce v této škole. Nedostatky vyplývají z neznalosti školské legislativy. Celkově lze práci školy hodnotit na základě zjištění této orientační inspekce jako průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová v. r.
Členka týmu	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová v. r.

V Kroměříži dne 19. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. června 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
RNDr. Jaroslava Peštuková	Dr. Jar. Peštuková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	01-07-11	152-140/01-5049

(samospráva): OÚ Kroměříž, referát školství, Husovo nám. 535/21, 767 37 Kroměříž		
Zřizovatel: Město Morkovice, Náměstí 115, 768 33 Morkovice	01-07-09	152-139/01-5049

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
01-07-09	-	Nebyly dodány